

СЛОБОДАН САНАДЕР: НАМА ЈЕ ПОТРЕБНА ЖИВА ГАЛЕРИЈА КОЈА ЂЕ ОКУПЉАТИ ЉУБИТЕЉЕ УМЕТНОСТИ

Већ дванаест година ликовни живот Чачка не може се замислiti без Слободана Санадера. После завршеног Филозофског факултета дошао је у Чачак где је скоро десет година провео на дужности директора Народног музеја. У то време био је први дипломирани кустос послератне генерације у унутрашњости. Неуморно је радио на унапређењу музејске струке, упорно и систематски, не чекајући „боље услове“, доприносио је развоју ликовног живота у овом граду. За његово име свакако је везано оснивање Меморијала Надежде Петровић и Уметничке галерије која такође носи име ове велике сликарке.

— Уметничка галерија „Надежда Петровић“ најзад је добила своју зграду. Када ће се завршити њена адаптација и када се очекује њено отварање?

— Чудном коинциденцијом у згради коју су жене Чачка подигле 1911. године за радничку школу биће овога пролећа отворена Уметничка галерија „Надежда Петровић“. Прошло је више од једне деценије упорног и систематског рада на уметничком образовању док галерија није добила свој кров над главом у једној од најлепших зграда старог дела Чачка, која располаже са преко 350 м² простора. Зато галерија није настала као случајна творевина једног града, већ као потреба једне средиће која жели да иде укорак са општим збивањима на пољу ликовне уметности у нашој земљи.

— Чиме ћете обележити стварање Галерије?

— Галерија ће се отворити овог пролећа поводом педесетогодишњице смрти Надежде Петровић са изложбом дела оних уметника који су излагали на Првој југословенској уметничкој изложби одржаној у Београду 1904. године, а који и данас имају одређено место у југословенској ликовној уметности. Да поменемо само неке: Бета Вукановић, Паја Јовановић, Марко Мурат, Урош Предић, Ђорђе Крстић, Сима Роксандин, Надежда, Владимира Бецић, Влахија Буковац, Емануел Видовић, Иван Мештровић, Јелестин Медовић, Антон Ажбе, Иван Грохар, Матија Јама, Рихард Јакопич, Мате Стернен и остали, а свакако и познати бугарски уметници који су такође излагали у Београду 1904. године.

— Неоспорно је да таква једна манифестиција захтева вишеструку сарадњу са низом уставова. Како је остварена та сарадња и ко ће све учествовати у реализацији изложбе?

— Схватајући прави значај Прве југословенске изложбе за нашу културну историју, ценећи напоре Галерије које она чини на развоју ликовног живота, молби Савета Галерије да учествују у припремама једне овакве изложбе поводом педесетогодишњице смрти Надежде Петровић, одзвали су се: Модерна галерија из Јубљане, Модерна галерија ЈАЗУ из Загреба, Народни музеј из Београда, Уметничка галерија из Скопља, Модерна галерија из Београда и Културни центар Београда. Овом заједничком послу свакако ће се пријружити и Уметничка галерија из Сарајева и Цетиња. Овако конципирана изложба уз ангажовање познатих галерија и музеја из Југославије побудиће велико интересовање наше културне јавности, у првом реду омладине, јер ће преко ове изложбе наша публика моћи да сагледа у извесном смислу почетке југословенске Модерне. Зато ће изложба због свога обима (око 60 аутора са 150 дела), своје вредности и посебног интереса, поред Чачка гостовати у Скопљу, Београду, Загребу и Јубљани.

— На меморијалима Надежде Петровић доје се награда публике. Колико нам је познато то је једна награда ове врсте у земљи. Шта је навело Галерију да установи ову награду и који је њеа циљ?

— У свим доменима уметности публика има право и могућност да даје свој суд о уметничком делу, да одлучује, да оцењује. Чини ми се да је само ликовна уметност остављена суду стручних жирија и критике. Зато награда публике има за циљ да успостави што тешњи контакт публике са уметничким делом, како би публика на тај начин могла да изрази свој укус, своја расположења и склоности. Не треба заборавити да слике и скулптуре још увек тешко пронади у наше домове, а ово је једина могућност да се чује реч шире јавности о једној изложби коју публици презентују стручњаци. Установљена још 1962. године на II меморијалу награда публике значајна је још и због тога што привлачи посетиоце на изложбу. Интересантна је такође и награда радничких савета, установљена на I меморијалу 1960. године.

— Реците нам нешто о будућим плановима Галерије.

— Планови су свакако обимни. Галерија ће и убудуће својим акционим програмом, самосталношћу, уском сарадњом са сличним установама, разноврсним изложбама, настојати да буде важан чинилац развоја нашег ликовног живота. Потребна нам је жива галерија која ће да окупља љубитеље уметности, а никако галерија — архив, галерија — музеј. На бази партнерија представа са Републиком, Галерија ће повећати своје фондове за откуп, тако да ће се појавити са другим галеријама као купац уметничких дела на значајним ликовним изложбама. Поред Меморијала, који ће и даље заузимати централно место у будућем раду, ове године отворићемо и ретроспективну изложбу младог словеначког сликара Андреја Јемеца из Јубљане, добитника награде публике на Трећем меморијалу, а такође и изложбу уметничке фотографије Иве Етеровића, новинара фотокореспондента из Београда.

Оно што би овом приликом хтео нарочито да истакнем, јесте да је комуна схватила Галерију као неопходну димензију свога социјалистичког раста и у својим програмима увећају рачуна на њене активности.

Б. РАДИВОЈЕВИЋ